

Jakie skutki dla gospodarstw domowych miało wprowadzenie ustawy "śmieciowej" i jaki jest jej odbiór społeczny wśród mieszkańców gminy Łomianki?

Andrzej Czernuszenko

Spis treści

Cele badania	2
Populacja	2
Grupa badana.....	2
Metoda.....	2
Wyniki.....	3
Dyskusja	5
Wnioski	7
Załączniki	8

Cele badania

Celem niniejszego badania było przeprowadzenie sondażu dotyczącego skutków wprowadzenia ustawy "śmieciowej"¹ dla gospodarstw domowych w gminie Łomianki. Badanie miało odzwierciedlić odbiór społeczności lokalnej względem ww. ustawy. W ankiecie społecznej przeprowadzono następujące pytania:

1. Jaki odsetek mieszkańców gminy segreguje śmiecie?
2. Czy po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej" segregacja śmieci stała się łatwiejsza niż dotychczas?
3. Czy powstanie gminnego punktu selektywnego odbioru odpadów komunalnych (GPSZOK) ułatwiło pozbycie się nietypowych odpadów?
4. Czy poszczególne rodzaje odpadów odbierane są z właściwą częstotliwością?
5. Jaki odsetek odpadów jest segregowany przez mieszkańców?
6. Czy po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej" zmieniły się koszty odbioru odpadów z gospodarstw domowych?
7. Jak mieszkańcy gminy Łomianki oceniają organizację odbioru odpadów komunalnych zgodnie z nową ustawą "śmieciową"?

Populacja

Mieszkańcy gminy Łomianki w liczbie 22 999 osób².

Grupa badana

34 dorosłych mieszkańców gminy Łomianki

Metoda

Badanie polegało na anonimowej ankiecie przeprowadzonej w dniach od 29.11 do 3.12.2013r. Badanie przeprowadzono na terenie centrum handlowego Auchan Łomianki, bazaru miejskiego w Łomiankach oraz w autobusach Komunikacji Miejskiej Łomianki.

Powyższa ankietę składała się z 9 pytań, w tym 8 o charakterze pytań zamkniętych. Na 4 pytania możliwa była tylko odpowiedź TAK/NIE, na 3 pytania możliwy był wybór jednej z trzech możliwości odpowiedzi, jedno pytanie wymagało podania wartości w skali numerycznej

¹ ustawa "śmieciowa"- Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw: Dz. U. 2011 nr 152 poz. 897

² 22 999 osób zameldowanych na pobyt stały (dane na 31.12.2012 r.) wg <http://www.lomianki.pl/lomianki2/index.php?dc=132> (09-12-2013)

od 1 do 5. Kolejne pytanie wymagało podania przybliżonego odsetka określonego rodzaju odpadów z danego gospodarstwa. Wzór Ankiety przedstawiono w załączniku 1.

Osobom ankietowanym zadawano kolejno 9 pytań i zaznaczano (prowadzący badanie) uzyskane odpowiedzi we wcześniej przygotowanym arkuszu. Osobom które deklarowały że nie segregują śmieci nie zadawano pytania dotyczącego ilości poszczególnych rodzajów odpadów oraz oceny częstotliwości odbioru odpadów segregowanych. Odpowiedzi niejasne i/lub niejednoznaczne traktowane były jako brak odpowiedzi na postawione pytanie.

Po podsumowaniu wyników zostały one przedstawione w postaci średnich oraz rozkładu procentowego.

Wyniki

W badaniu uczestniczyło 96 osób. Z wyżej wymienionych osób 62 osoby odmówiły odpowiedzi, 34 zostało włączone do badania.

Podsumowanie wyników prezentuje Tabela 1.

Jaki odsetek mieszkańców gminy segreguje śmieci?

Spośród ankietowanych mieszkańców 65% (n=22) regularnie segreguje śmieci, 35% (n=12) nie segreguje. Ponadto ankieta wykazała że 29% (n=10) segregowało odpady już przed wprowadzeniem ustawy "śmieciowej". Wśród badanych osób 44% (n=15) zaczęło segregować odpady po wprowadzeniu ustawy, natomiast blisko 8% (n=3) badanych przestało segregować.

Czy po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej" segregacja śmieci stała się łatwiejsza niż przedtem.

Na to pytanie uzyskano 25 odpowiedzi. 44% (n=15) ankietowanych uważa, że segregacja nie stała się łatwiejsza. 29% (n=10) ankietowanych stwierdziło że segregacja stała się łatwiejsza. 25% (n=9) badanych nie ma zdania na ten temat.

Czy powstanie gminnego punktu selektywnego zbioru odpadów komunalnych (GPSZOK) ułatwiło pozbycie się nietypowych odpadów?

Tabela 1. Posumowanie wyników ankiety wśród 34 mieszkańców gminy Łomianki

	TAK		NIE	
	N	%	N	%
Segregowanie odpadów obecnie	22	65%	12	35%
Segregowanie odpadów przed wprowadzeniem ustawy "śmieciowej"	10	29%	24	71%
Segregacja łatwiejsza po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej".	10	29%	15	44%
Czy powstanie GPSZOK* ułatwiło pozbycie się nietypowych odpadów	8	24%	1	3%
Szacowany odsetek odpadów segregowanych** w gospodarstwach segregujących -średnia		67%		
Ocena częstości odbioru odpadów komunalnych***				
	N		%	
za rzadko	12		35%	
odpowiednio często	22		65%	
za często	0		0%	
Ocena częstości odbioru odpadów segregowanych				
za rzadko	16		73%	
odpowiednio często	6		27%	
za często	0		0%	
Ocena działania aktualnego systemu gospodarki odpadami [ocena od 1 do 5 ; 1-niedostatecznie,5-bardzo dobrze] średnia		3,5		
Koszty wywozu odpadów obecnie w porównaniu z okresem przed wprowadzeniem ustawy "śmieciowej"				
większe	6		18%	
mniejsze	18		53%	
bez zmian	10		29%	

Legenda: *GPSZOK - gminny punkt selektywnego zbioru odpadów komunalnych; **odpady komunalne - śmiecie niesegregowane oraz reszta po segregacji; ***odpady segregowane (recykling)

Spośród 34 ankietowanych 25 nie wiedziało o istnieniu GPSZOK, Większość 89% (n=8) pozostałych osób było zdania, że chwili obecnej łatwiej jest pozbyć się nietypowych odpadów.

Czy poszczególne rodzaje odpadów odbierane są z właściwą częstotliwością?

Większość ankietowanych 65% (n=22), niezależnie czy segregują śmiecie czy nie, jest zdania, że odpady komunalne (śmiecie niesegregowane oraz odpady po segregacji) odbierane są wystarczająco często. 35% (n=12) wolałoby, aby odbierane były częściej. Żaden ankietowany nie uważał, że odpady komunalne niesegregowane są odbierane za często.

73% segregujących uważało, że częstotliwość odbioru odpadów segregowanych jest za niska, 27%, że odpowiednia, 0% , że za wysoka.

Jaki odsetek odpadów jest segregowany przez mieszkańców?

W całej badanej grupie średnio 43% odpadów to odpady przeznaczone do recyklingu.

W grupie segregujących odsetek odpadów segregowanych waha się od 50 do 90% i stanowi średnio 67%.

Jak po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej" zmieniły się koszty odbioru odpadów z gospodarstw domowych?

W grupie badanej 82% podaje, że koszty odbioru odpadów zmniejszyły się (53%, n=18) lub pozostały bez zmian (29%, n=10). 18% (n=6) badanych płaci aktualnie za odbiór odpadów więcej niż przed wprowadzeniem ustawy "śmieciowej".

Jak mieszkańcy gminy Łomianki oceniają organizację odbioru odpadów komunalnych zgodnie z nową ustawą "śmieciową"?

Ankietowani mieszkańcy Łomianek oceniają obecny system gospodarki odpadami średnio na 3,5 w skali od 1 do 5. Grupa niesegregujących śmieci ocenia system gospodarki odpadami tak samo jak grupa segregujących.

Dyskusja

Okolo dwóch trzecich mieszkańców gminy Łomianki segreguje śmieci. Odsetek segregujących zwiększył się dwukrotnie po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej" (z 29 do 65%), pomimo że prawie połowa mieszkańców uważa, że segregacja odpadów nie stała się łatwiejsza. Blisko 8% badanych przestało segregować śmieci po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej".

Zaskakująco dużo bo prawie 75% osób badanych nie wie o powstaniu gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w gminie Łomianki, do którego można obecnie wywieźć samemu w dowolnym czasie kłopotliwe i wielkogabarytowe odpady np.: elektrośmieci, przeterminowane leki, trawa, liście, gałęzie, stare meble oraz odpady po remoncie, i inne.

Wbrew powszechnym obawom, tylko co piąty mieszkaniec gminy Łomianki płaci obecnie więcej za wywóz śmieci niż przed wprowadzeniem ustawy "śmieciowej". Aktualny system gospodarki odpadami jest oceniany dość dobrze.

Mieszkańcy są w większości zadowoleni z częstotliwości odbioru śmieci komunalnych (niesegregowanych), która w naszej gminie wynosi raz na dwa tygodnie. Znaczna większość osób segregujących odpady skarży się jednak na zbyt rzadki odbiór odpadów przeznaczonych do recyklingu. Odpady te stanowią większość śmieci wytwarzanych przez gospodarstwa domowe, natomiast ich odbiór następuje tylko raz w miesiącu.

Zdaniem gminy jest namówić mieszkańców do segregacji odpadów. Promowanie segregacji odpadów było też jednym z celów ustawy "śmieciowej". Obecnie odpady segregowane stanowią w skali gminy prawie połowę odpadów z gospodarstw domowych, zaś wywożone są dwa razy rzadziej niż odpady niesegregowane. W efekcie stosy śmieci segregowanych w oczekiwaniu na termin wywozu zalegają na podwórkach lub w garażach stanowiąc wątpliwą ozdobę posesji. W wolnych uwagach poza ankietą, badani zwracali uwagę, że widzą w tym poważny problem i że ich ocena aktualnego systemu odbioru odpadów byłaby wyższa, gdyby częstotliwość wywozu śmieci segregowanych wzrosła w stosunku do aktualnej. Osoby, które

przestały segregować śmiecie za powód podawały zwykle konieczność przechowywania dużych objętości śmieci przez cały miesiąc w mieszkaniu bądź na terenie posesji.

Analizując ankietę wydawać by się mogło, że pan burmistrz powinien pomyśleć, jak uatrakcyjnić mieszkańcom pomysł segregacji odpadów, aby tych, którzy segregują nie zniechęcić a tych, którzy nie segregują pozyskać dla idei recyklingu. W świetle obecnego badania jako rozwiązanie nasuwa się zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów segregowanych. Rozumiem, że moja propozycja wiąże się prawdopodobnie z koniecznością wyłożenia dodatkowych funduszy, co może stanowić poważny problem dla gminy. Podsumowując chciałbym przedstawić kilka pomysłów które mogły by zaradzić tej sytuacji:

1. Zwiększenie opłaty za wywóz odpadów od osób niesegregujących, aby sfinansować częstszy odbiór odpadów segregowanych.

2. Zwiększenie częstotliwości wywozu odpadów segregowanych kosztem redukcji o połowę częstotliwości odbioru odpadów komunalnych w półroczu zimowym. Pozwoliło by to na zwiększenie częstotliwości wywozu śmieci segregowanych bez narażania mieszkańców na zapachy towarzyszące rozkładowi śmieci komunalnych (niższa temperatura w zimie zmniejsza prędkość procesu gnicia).

W tym celu proponuję wywóz śmieci komunalnych raz na miesiąc od października do marca i w zamian za to zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów segregowanych do raz na 2,6 tygodnia przez cały rok przy zachowaniu niezmiennych kosztów wywozu. Takie rozwiązanie powinno być bardzo pozytywnie odebrane przez osoby segregujące odpady i nie wiązać się jednocześnie dla nich z poważnymi uciążliwościami wynikającymi z rzadszego odbioru odpadów komunalnych (reszta po segregacji). Konieczność gromadzenia dłużej odpadów komunalnych przez osoby segregujące może potencjalnie zmotywować je do rozpoczęcia segregacji.

Tabela 2 Propozycja zmian w częstotliwości wywozu śmieci.

	obecnie		po proponowanych zmianach	
	częstotliwość	liczba wywozów w roku	częstotliwość	liczba wywozów w roku
Odbiór odpadów komunalnych				
półrocze letnie	co 2 tygodnie	13	co 2 tygodnie	13
półrocze zimowe		13	co 4 tygodnie	6
Odbiór odpadów segregowanych	co 4 tygodnie	13	co 2,6 tygodnia	20
Łączna liczba terminów wywozu		39		39

Moje propozycje zmian w gminnej gospodarce odpadami zawarłem w liście do burmistrza Łomianek pana Tomasza Dąbrowskiego (Załącznik 2).

Wnioski

Podsumowując, badanie obecne wykazało iż:

- Około dwóch trzecich mieszkańców gminy Łomianki segreguje śmiecie.
- Odsetek segregujących wzrósł dwukrotnie po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej".
- Większość badanych nie wie o powstaniu gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
- W skali gminy segregacji podlega obecnie około 40% wszystkich odpadów z gospodarstw domowych.
- Mieszkańcy gminy pozytywnie oceniają częstotliwość wywozu śmieci komunalnych. Śmiecie segregowane odbierane są zdaniem mieszkańców zbyt rzadko.
- Opłaty za wywóz odpadów nie zmieniły się lub są mniejsze niż przed wprowadzeniem ustawy.
- Aktualnie system gospodarki odpadami w gminie jest oceniany dosuć dobrze zarówno przez osoby segregujące jak i unikające segregacji odpadów.

Załączniki

Załącznik 1

Jakie skutki dla gospodarstw domowych miało wprowadzenie ustawy "śmieciowej" i jaki jest jej odbiór społeczny wśród mieszkańców gminy Łomianki?

Proszę zakreślić właściwą odpowiedź.

1. Czy aktualnie segreguje Pan/Pani odpady?

TAK

NIE

2. Czy segregował Pan/Pani odpady przed wprowadzeniem ustawy "śmieciowej"?

TAK

NIE

3. Czy wprowadzenie ustawy "śmieciowej" ułatwiło Panu/Pani segregację odpadów.

TAK

NIE

4. Czy powstanie gminnego punktu selektywnego zbioru odpadów komunalnych (GPSZOK) ułatwiło Panu/Pani pozbycie się odpadów, które nie mieszczą się lub nie mogą być wrzucane do śmieci?

TAK

NIE

5. Jaki mniej więcej odsetek stanowią w Pana/Pani gospodarstwie odpady komunalne segregowane (recykling)?

.....

6. Czy Pana/Pani zdaniem odpady komunalne (śmiecie niesegregowane oraz reszta po segregacji) odbierane są wystarczająco często?

Odpowiednio

Za rzadko

Za często

7. Czy Pana/Pani zdaniem odpady segregowane (recykling) odbierane są wystarczająco często?

Odpowiednio

Za rzadko

Za często

8. Jak ocenia Pan/Pani działanie aktualnego systemu gospodarki odpadami w skali od 1 do 5 (1-niedostatecznie, 5-bardzo dobrze)?

1

2

3

4

5

9. Czy po wprowadzeniu ustawy "śmieciowej" płaci Pan/Pani więcej, mniej czy tyle samo co wcześniej?

Więcej

Mniej

Oplata nie zmieniła się

Załącznik 2

Łomianki Dolne 22.12.2013

Szanowny Pan
Burmistrz Gminy Łomianki
Tomasz Dąbrowski
Warszawska 115
05-092 Łomianki

Szanowny Panie Burmistrzu,

Zwracam się do pana z prośbą o zwiększenie częstotliwości wywozu śmieci segregowanych (recyklingu).

Ostatnio w ramach projektu do szkoły na konkurs wiedzy obywatelskiej i ekonomicznej przeprowadziłem badanie ankietowe dotyczące zadowolenia z systemu odbioru odpadów wśród 34 mieszkańców Łomianek.

Okazało się, że ludzie są wprawdzie dość zadowoleni z działania obecnego systemu, płacą za wywóz śmieci zazwyczaj tyle samo lub mniej niż w starym systemie, większość mieszkańców jednak, którzy segregują śmiecie jest niezadowolona z częstotliwości wywozu śmieci segregowanych - są one odbierane za rzadko. Kilka osób powiedziało mi nawet, że właśnie z tego powodu zrezygnowało z segregacji śmieci.

Dodatkowo okazało się że większość ankietowanych nie wie o istnieniu GPSZOK. (szczegółowe dane w załączonych wynikach badania)

Wydaje mi się, że władze gminy powinny motywować mieszkańców do zachowań proekologicznych w tym segregacji śmieci. Obecnie segregacja z racji rzadkich terminów odbioru jest mało atrakcyjna.

Wydaje się, że Pan oraz Rada Gminy powinien pomyśleć, jak uatrakcyjnić mieszkańcom pomysł segregacji odpadów, aby tych, którzy segregują nie zniechęcić a tych, którzy nie segregują pozyskać dla idei recyklingu. W świetle wyników mojego badania jako rozwiązanie nasuwa się zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów segregowanych. Rozumiem, że moja propozycja wiąże się prawdopodobnie z koniecznością uruchomienia dodatkowych funduszy, co może stanowić poważny problem. Mam następujące pomysły, jak sobie z tym poradzić

1. Zwiększenie opłaty za wywóz odpadów od osób niesegregujących, aby sfinansować częstszy odbiór odpadów segregowanych.
2. Zwiększenie częstotliwości wywozu odpadów segregowanych kosztem redukcji o połowę częstotliwości odbioru odpadów komunalnych w półroczu zimowym.

Proponuję wywóz śmieci komunalnych raz na miesiąc od października do marca i w zamian za to zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów segregowanych do raz na 2,6 tygodnia przez cały rok przy zachowaniu niezmiennych kosztów wywozu.

Uprzejmie proszę o podjęcie działań, aby zwiększyć częstotliwość odbioru odpadów segregowanych.